

## Operatory na kratkach Banacha

### Lista 2 (kraty i stożki)

**Zad 1.** Pokazać, że jeżeli porządek  $\leq$  na  $X$  jest kratą, to  $X$  wraz z operacjami supremum i infimum tworzy kratę algebraiczną  $(X, \vee, \wedge)$ , tzn. dla każdego  $x, y, z \in X$  zachodzi

$$\begin{aligned}(x \vee y) \vee z &= x \vee (y \vee z) & (x \wedge y) \wedge z &= x \wedge (y \wedge z) \\ x \vee y &= y \vee x & x \wedge y &= y \wedge x \\ (x \vee y) \wedge y &= y & (x \wedge y) \vee y &= y\end{aligned}$$

Pokazać, że każda krata algebraiczna  $(X, \vee, \wedge)$  powstaje w ten sposób, dla pewnego porządku.

Hint: Pokazać, że zachodzi równoważność  $x \vee y = y \iff x \wedge y = x$  i że warunek przez nią zadany definiuje częściowy porządek na  $X$

**Zad 2.** Niech  $(X, \leq)$  zbiór (częściowo) uporządkowany. Pokazać, że wszystkie skończone podzbiory  $X$  posiadają supremum  $\iff$  wszystkie pary elementów w  $X$  posiadają supremum. Pokazać, że wszystkie skończone podzbiory  $X$  posiadają infimum  $\iff$  wszystkie pary elementów w  $X$  posiadają infimum.

**Zad 3.** Pokazać, że w uporządkowanej przestrzeni wektorowej  $(X, \leq)$ , dla  $x, y, z, w \in X$  oraz  $\alpha, \beta \in \mathbb{R}$

(1)  $x \leq y$  oraz  $z \leq w \implies x + z \leq y + w$

(2)  $x \leq y \iff -x \geq -y$

(3)  $x \leq y$  oraz  $\alpha < 0 \implies \alpha x \geq \alpha y$

(4)  $x \geq 0$  oraz  $\alpha \leq \beta \implies \alpha x \leq \beta x$

**Zad 4.** Niech  $(X, \leq)$  przestrzeń wektorowa uporządkowana. Pokazać, że dla dowolnych  $x \in X$  oraz  $Y \subseteq X$

(1) jeżeli istnieje  $\sup Y$ , to istnieją  $\inf(-Y)$ ,  $\sup(x + Y)$ , i jeśli istnieje  $x \wedge \sup Y$ , to istnieje  $\sup(x \wedge Y)$  oraz

$$-\sup Y = \inf(-Y), \quad x + \sup Y = \sup(x + Y), \quad x \wedge \sup Y = \sup(x \wedge Y).$$

(2) jeżeli istnieje  $\inf Y$ , to istnieją  $\sup(-Y)$ ,  $\inf(x + Y)$ , i jeśli istnieje  $x \vee \inf Y$ , to istnieje  $\inf(x \vee Y)$  oraz

$$-\inf Y = \sup(-Y), \quad x + \inf Y = \inf(x + Y), \quad x \vee \inf Y = \inf(x \vee Y).$$

**Zad 5.** Niech  $(X, \leq)$  przestrzeń wektorowa uporządkowana. Pokazać, że następujące warunki są równoważne:

(1)  $(X, \leq)$  jest kratą wektorową;

(2) dla każdych  $x, y \in X$  istnieje  $x \vee y$ ;

(3) dla każdych  $x, y \in X$  istnieje  $x \wedge y$ ;

(4) dla każdego  $x \in X$  istnieje  $x \vee 0$ ;

(5) dla każdego  $x \in X$  istnieje  $x \wedge 0$ .

Jeśli powyższe równoważne warunki zachodzą, to krata  $(X, \leq)$  jest dystrybutywna

**Zad 6.** Pokazać, że jeżeli  $K \subseteq X$  jest stożkiem w przestrzeni liniowej  $X$ , to przestrzeń liniowa generowana przez  $K$  pokrywa się ze zbiorem  $K - K = \{x - y : x, y \in K\}$ .

**Zad 7.** Niech  $x_1, \dots, x_k \in X$  będą liniowo niezależnymi wektorami w przestrzeni wektorowej  $X$ . Pokazać, że zbiór  $K_{x_1, \dots, x_k} := \{\alpha_1 x_1 + \dots + \alpha_k x_k : \alpha_i \in \mathbb{R}_+ = [0, \infty)\}$  jest stożkiem w  $X$ . Kiedy stożek ten jest generujący?

**Zad 8.** Pokazać, że izomorfizm liniowy  $\Phi : X \rightarrow Y$  zachowuje porządek wtedy i tylko wtedy gdy  $\Phi(X_+) = Y_+$ .

**Zad 9.** Pokazać, że przestrzenie uporządkowane  $X = \mathbb{R}^n$ ,  $Y = \mathbb{R}^m$  z porządkami zadanymi przez stożki  $K_{x_1, \dots, x_k} \subseteq X$ ,  $K_{y_1, \dots, y_l} \subseteq Y$  dla liniowo niezależnych wektorów  $x_1, \dots, x_k \in X$  oraz  $y_1, \dots, y_l \in Y$  są izomorficzne wtedy i tylko wtedy, gdy  $n = m$  oraz  $k = l$ .

**Zad 10.** Pokazać, że przestrzeń  $\mathbb{R}^n$  z porządkiem leksykograficznym, tzn.  $x \leq y$  wtedy i tylko wtedy, gdy  $x(1) = y(1), \dots, x(k) = y(k)$  oraz  $x(k+1) \leq y(k+1)$  dla pewnego  $k = 0, 1, \dots, n$  jest liniowo uporządkowaną przestrzenią wektorową. Czy porządek ten może pochodzić od stożka takiego jak w Zadaniu 7?

**Zad 11.** Niech  $(X, \leq)$  przestrzeń wektorowa uporządkowana. Pokazać, że  $X_+$  jest stożkiem generującym wtedy i tylko wtedy, gdy dla dowolnych  $x, y \in X$  istnieje  $z \in X_+$  takie, że  $x, y \leq z$ .

**Zad 12.** Pokazać, że stożek  $K \subseteq X$  generuje na  $X$  porządek  $\leq$  który jest kratą wtedy i tylko wtedy, gdy  $K$  jest "silnie generujący" w następującym sensie: dla każdego  $x \in X$  istnieją  $x_+, x_- \in K$  takie, że

(1)  $x = x_+ - x_-$ ; (2) jeśli  $x = u - v$  dla  $u, v \in K$ , to istnieje  $c \in K$  takie, że  $u = x_+ + c$  oraz  $v = x_- + c$ .